

Dosarul nr. 2ra-921/23
2-17182941-01-2ra-03072023

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) jud. A. Cucerescu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) jud. I. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu

DECIZIE

31 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „Clasic SV”, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică și Natalia Gonța, cu privire la încasarea sumei și transmiterea silită în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate, evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise, compensarea cheltuielilor de judecată,

la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare cu privire la rezoluțiunea contractelor de credit nr.06-06/1/59 din 30.07.2009 și nr.06-06/1/27 din 06.05.2010, declararea nulității clauzelor contractuale, micșorarea penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată

și acțiunea reconvențională înaintată de Tabuică Victor și Tabuică Raisa reprezentați de avocatul Mihail Barbaroș împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, SC „Clasic SV” SRL și SRL „Neaos”, intervenient accesoriu Tabuica Sergiu, cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009 și acordurilor adiționale, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă și compensarea solidară a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 4 ianuarie 2013, SA „Banca de Economii” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Neaos”, Raisei Tabuică, Victor Tabuică, Nataliei Gonța, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „IT Proaces” și SRL „Clasic SV”. (vol. I f.d.16)

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 15 decembrie 2021 (vol. VII f.d.57-62), înaintată împotriva pârâților SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL

„Clasic SV”, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică și Natalia Gonța, reclamantul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare a solicitat:

- încasarea de la SRL „Neaos” în beneficiul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, a datoriei de 779 511,19 euro, conform contractului de credit nr.06-06/1/59 din 30.07.2009 și a datoriei de 6 638 107,84 de euro conform contractului de credit nr.06-06/1/27 din 31.01.2011, iar în total a sumei de 7 417 619,03 euro, inclusiv din costul bunurilor gajate/ipotecate de către terții ipotecari.

- transmiterea silită în posesia SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, în scopul comercializării, a bunurilor gajate/ipotecate de către terții ipotecari conform contractelor ce urmează: 1 - contract de ipotecă nr.06-06/1/58g din 30.07.2009 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010; 2 - contract de gaj nr.06-06/1/58g1 din 30.07.2009 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010; 3 - contract de gaj nr.06-06/1/58-g2 din 30.07.2009 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010; 4 - contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g3 din 11.05.2010 cu acordurile adiționale nr.01 din 07.06.2010, nr.02 din 04.04.2012; 5 - contract de ipotecă următor nr.06-06/1/58-g4 din 04.03.2010 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, nr.04 din 04.04.2012; 6 - contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g5 din 22.09.2010 cu acordul adițional nr.01 din 04.04.2012; 7 - contract de gaj înregistrat viitor nr.06-06/1/58-g7 din 03.03.2010 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010; 8 - contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g8 din 11.05.2010 cu acordurile adiționale nr.01 din 07.06.2010 și nr.02 din 04.04.2012; 9 - contract de gaj înregistrat viitor nr.06-06/1/27-g din 06.05.2010; 10 - contract de gaj înregistrat nr. 06-06/1/58-g10 din 07.06.2010.

- evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise.

- compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, s-a menționat că SRL „Neaos” a beneficiat de contul de credit nr.06-06/1/59 din 30.07.2009, cu acordurile adiționale nr.1 din 03.03.2010, nr.2 din 12.03.2010, nr.3 din 03.04.2010, nr.4 din 13.05.2010, nr.5 din 07.06.2010, nr.6 din 04.04.2012 în sumă de 300 000 euro, cu scadență la 29.07.2011 și de contractul de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010, cu acordul adițional nr. 1 din 04.04.2012 în sumă de 800 000 euro, cu scadența la 31.01.2012.

Sumele datorate băncii potrivit contractelor de credit menționate, au fost garantate prin contracte de gaj și de ipotecă, după cum urmează: 1 - contract de ipotecă nr.06-06/1/58g din 30.07.2009, cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor imobile: construcție locativă ”C” cu suprafața totală de 191 m.p. din str. Acad. Natalia Gheorghiu, 1, mun. Chișinău, ”T” terenul aferent construcției cu suprafața de 0,1027 ha, la valoarea de ipotecă de 2 850 015 lei, încheiat de Tabuica Victor și Tabuica Raisa; 2 - contractul de gaj nr.06-06/1/58g1 din 30.07.2009, cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: secerătoare de recoltat și treerat, la combina NEW Holland (TC 0580) la valoarea de gaj 195 938 lei, încheiat cu SRL „Clasic SV”; 3 - contractul de gaj nr.06-06/1/58-g2 din 30.07.2009, cu acordurile adiționale nr.01 din

12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: mijlocului de transport de model „Claas Tucano 440”, număr de înmatriculare CG014, anul producerii 2009, la valoarea de gaj 2 340 784 lei, încheiat cu SRL „Clasic SV”; 4- contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g3 din 11.05.2010, cu acordurile adiționale nr.01 din 07.06.2010, nr.02 din 04.04.2012, asupra bunului imobil: încăpere locativă (apartament cu 2 odăi) cu suprafața totală de 79.90 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. Grenoble, 257, ap. 140, la valoarea de ipotecă 506 246 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 5 - contract de ipotecă următor nr.06-06/1/58-g4 din 04.03.2010, cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunului imobil: ”I” încăpere locativă ”C” (apartament cu 3 odăi) cu suprafața totală de 127 m.p. din mun. Chișinău, str. Grenoble, 257, ap. 139, la valoarea de ipotecă 685 800 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 6 - contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g5 din 22.09.2010, cu acordul adițional nr. 01 din 04.04.2012, autentificat notarial și înregistrat la OCT Chișinău, asupra bunului imobil ”I” încăpere locativă (apartament cu 3 odăi) cu suprafața totală de 68,90 m.p., amplasat în or. Ungheni, str. Decebal, 36, ap.42, la valoarea de ipotecă 247 000 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 7 - contract de gaj înregistrat viitor nr.06-06/1/58-g7 din 03.03.2010, cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: tractor seria 8320R, tractor seria 8345R, tractor seria 8430, combina W550, combina W650, la valoarea de gaj 3 376 500 lei, încheiat cu SRL „Neaos”; 8- contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g8 din 11.05.2010, cu acordurile adiționale nr.01 din 07.06.2010 și nr.02 din 04.04.2012 asupra bunului imobil: „încăperi nelocative-loc de parcare nr.147, nr.148, amplasate în mun. Chișinău, str. Grenoble 257, la valoarea de ipoteca 144 000 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 9 - contract de gaj înregistrat viitor nr.06-06/1/27-g din 06.05.2010, asupra bunurilor mobile: tractor seria 8320R, tractor seria 8345R, tractor seria 8430, combina W550, combina W650, la valoarea de gaj 14 400 000 lei, încheiat cu SRL „Neaos”; 10- contract de gaj înregistrat nr.06-06/1/58-g10 din 07.06.2010 asupra bunurilor mobile: secerătoare VARIO540, lung 5.4. m, anul producerii 2009, n/î 0013936; remorca Schneidwerk, anul producerii 2009, n/î 0013937, la valoarea de gaj 319 900 lei, încheiat cu ÎI „Anatalia Cebotari”.

Din motiv că pârâțul SRL „Neaos” nu a achitat creditele conform obligațiilor și graficelor stabilite, sa format datoria în sumă totală de 7 417619,03 euro, dintre care: 779,511.19 euro cu titlu de datorii conform contractului de credit nr.06-06/1/59 din 30.07.2009, care este formată din creditul restant - 89 000 euro, dobânda calculată - 159 743,25 euro, dobânda majorată pentru partea creditului neachitat - 52 902,86 euro, penalitatea pe dobânda neachitată în mărime de 477 865,08 euro; 6 638 107,84 euro conform contractului de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010 care este formată din creditul restant - 478 100 euro, dobânda calculată - 792 030,83 euro, dobânda majorată pentru partea creditului neachitat - 3 012 083,26 euro, penalitatea pe dobânda neachitată în mărime de 2 355 893,75 euro.

Pârâților le-a fost trimise notificări despre inițierea procedurii de exercitare a dreptului de ipotecă, li s-a solicitat transmiterea benevolă în posesia băncii a bunurilor ipotecate, gajate, dar în termenii stabiliți solicitările lor nu au fost

executate. Pârâții nu au transmis în mod benevol bunurile ipotecate și nu au achitat creditele contractelor de credit.

La 12 decembrie 2012 SRL „Neaos” a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva SA „Banca de Economii” prin care a solicitat:

- rezoluțiunea contractelor de împrumut cu nr. 06-06/1/59 din 30 iulie 2009 și nr. 06 06/1/27 din 06 mai 2010 încheiate între SRL „Neaos” și SA „Banca de Economii” filiala nr. 1 Chișinău;

- declararea nulității clauzelor contractului de împrumut cu nr.06-06/1/59 din 30 iulie 2009;

- declararea nulității clauzelor contractului de împrumut cu nr. 06 06/1/27 din 06 mai 2009;

- reducerea clauzei penale în baza contractelor de împrumut, deoarece este disproporțională față de împrumutul acordat;

- compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, SRL „Neaos” a indicat că a fost fondată având genurile principale comercializarea tehnicii agricole destinate sectorului agrar.

Pentru importarea unui lot însemnat de utilaje, la data de 30.07.2009 a încheiat cu SA „Banca de Economii” un contract de credit în valoare de 300 000 euro cu soldul minim pe conturile bancare în valoare de 75 mii euro nr. 06-06/1/59.

La 6 mai 2010 SRL „Neaos” a mai perfectat un contract de credit bancar în valoare de 800 000 euro nr.06-06/1/27. Ulterior Banca de Economii, din motive necunoscute, a instituit plăți și alte dobânzi, penalități ce nu corespundea clauzelor contractuale și care vin în contradicție cu legislația în vigoare și cu ordinea publică reglementată de normele codului civil, instituind chiar unele politici ce vin în contradicție cu politica anti monopol.

Conform clauzelor contractuale a capitolului 6 și 5 a contractelor de credit, pârâtul a prevăzut faptul, că în cazul neexecutării obligațiilor contractuale, pârâtul este abilitat cu dreptul de a percepe: a) datoriile restante; b) dobânda; c) creditul; d)penalități, amenzi.

De asemenea s-a impus o condiție nefavorabilă societății: efectuarea plăților nemijlocit doar prin conturile bancare a pârâtului, fapt ce constituie o încălcare a politicii anti monopol, recurgând la unele comisioane absolut nejustificate și destul de majorate iar pentru nerespectarea acestor condiții, contractul prevede o penalitate suplimentară în valoare de 5 % din suma creditului.

Consideră că clauzele penale instituite în baza contractelor de credit cad sub incidența nulității, deoarece procentul stabilit este destul de exagerat și contrar însăși a destinației contractului de credit.

Conform pct. 4.4 și 4.5 a contractelor de credit instituie o penalitate de 0,17 % pentru fiecare zi de întârziere, dar nu se stipulează din care sumă și în final zilnic 0,17%, lunar se primește 5,1% iar anual 61,2%, condiție care absolut este disproporțională clauzelor și condițiilor contractuale. (vol. II, f.d.4-5)

Prin încheierea din 06 iunie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, au fost conexe într-un singur proces civil cauza nr. 2e-747/13 la acțiunea SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii” cu privire la anularea actelor juridice, cu cauza nr.2-2138/13 la acțiunea SA „Banca de Economii” împotriva SRL „Neaos”, FPC „Clasic SV” SRL, Tabuica Raisa, Tabuica Victor, Gonța Natalia și ÎI „Anatalia Cibotari” și SRL „IT Proaces” cu privire la încasarea datoriei,

transmiterea silită în posesia băncii în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate, evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 5 decembrie 2013, Tabuică Victor și Tabuică Raisa, prin intermediul avocatului Mihail Barbaroș, au depus cerere de chemare în judecată reconvențională împotriva SA „Banca de Economii”, SRL „Clasic SV”, și SRL „Neaos”, intervenient accesoriu Tabuica Sergiu, solicitând recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009 și a acordurilor adiționale rezultate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă și încasarea solidară a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, au indicat că potrivit notificărilor privind exercitarea dreptului de gaj cu nr.05-04/84.34 din 06.11.2012 adresate reclamantilor de către pârât, ultimul solicită transmiterea benevolă în posesiunea sa, bunul gajat ce constituie obiect al garantării obligației de rambursare a creditului cu nr.06-06/1/59 din 30.07.2009, date confirmate și în preavizul cu nr.05-04/8789 din 19.11.2012 adresat OCT Chișinău, copii reclamanților.

De fapt și în drept pârâtul nu are pretenții față de debitorul SRL „Clasic SV” în sensul executării obligațiilor integrale/parțiale născute din raportul juridic al contractului de credit cu nr. 06-06/1/58 din 30.07.2009 și garantat întru executare prin contractul ipotecar convențional cu nr.06-06/1/58-g din 31 iulie 2009.

Au invocat că, dispozițiile art.42 din Legea nr.142-XVI din 26.06.2008 cu privire la ipotecă, este interzisă excluderea sau limitarea răspunderii creditorului ipotecar în contractele de ipotecă încheiate cu consumatorii, orice persoană căreia i-a fost încălcat un drept sau care are un interes legitim poate contesta în instanța de judecată valabilitatea ipotecii sau urmărirea bunului ipotecat, dispozițiile art.44 din legea menționată.

Creditorul ipotecar a solicitat și a încheiat un contract convențional ipotecar cu reclamantii, asigurând executarea unor obligații reexecutare de către creditorul ipotecar, iar potrivit clauzei contractuale pct.4.2. contractul încetează la îndeplinirea obligației asigurate de ipotecă, or conform pct.2.1.12 considerarea onorării obligației debitorului ipotecar față de creditorul ipotecar menționat și garantat la pct.1.2. al contractului cu nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009, constituie temei de încetare a ipotecii în sensul lit. a) al art.28 din Legea nr. 142-XVI din 26.06.2008.

În temeiul dispozițiilor alin. (1) și (3) art. 207 din Codul civil, actul juridic civil încheiat fără cauză or fondat pe o cauză falsă sau alicită nu poate avea nici un efect. Este ilicită cauza care contravine legii, ordinii publice sau bunelor moravuri, ori în sensul pretențiilor înaintate de către creditorul-ipotecar prin cererea de chemare în judecată, notificărilor înregistrate și preavizurilor creditorul-ipotecar nici nu a acordat un credit co-pârâtului SRL „Clasic SV”, iar reclamantii au garantat executarea lui.

Cu referire la contractul de credit nr 06-06/1/59 din 30.07.2009, co-pârâtul a garantat executarea lui prin alte contracte ipotecare reflectate în cererea de chemare în judecată ce constituie obiect de litigiu și constituite prin alte contracte de credit acordate de către creditorul-ipotecar.

Co-pârâtul SRL „Neaos” susține achitarea integrală și executarea lui condiționată. (vol. III f.d. 22-23)

Prin hotărârea din 20 ianuarie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de SA „Banca de Economii”. S-a încasat din contul SRL „Neaos” în beneficiul SA „Banca de Economii” suma de 1 059 431,10 euro inclusiv din costul bunurilor gajate/ipotecate. S-a dispus transmiterea silită în posesia SA „Banca de Economii” în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate conform următoarelor contracte: contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g din 30 iulie 2009, contract de gaj nr.06-06/1/58-g1 din 30 iulie 2009, contract de gaj nr.06-06/1/58-g2 din 30 iulie 2009, contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g3 din 11 mai 2010, contract de ipotecă următor nr.06-06/1/58-g4 din 04 martie 2010, contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g5 din 22 septembrie 2010, contract de gaj înregistrat viitor nr.06-06/1/58-g7 din 03 martie 2010, contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g8 din 11 mai 2010, contract de gaj înregistrat nr.06-06/1/58-g9 din 07 iunie 2010, contract de gaj înregistrat nr. 06-06/1/58-g10 din 07 iunie 2010 și contract de gaj înregistrat viitor nr. 06-06/1/27-g din 06 mai 2010. S-a dispus evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobile transmise. S-a încasat în mod solidar din contul SRL „Neaos”, Victor Tabuica, Raisei Tabuica, Nataliei Gonța, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „IT Proaces” și SRL „Clasic SV” în beneficiul SA „Banca de Economii” suma de 50 000 de lei taxa de stat. Acțiunea depusă de SRL „Neaos” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 februarie 2015, SRL „Neaos” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 17 februarie 2015, SRL „Clasic SV” și ÎI „Anatalia Cibotari” au depus cereri de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

La 17 februarie 2015, Natalia Gonța, ÎI „Anatalia Cibotari” și SRL „Clasic SV” au depus cereri de alăturare la cererea de apel depusă de SRL „Neaos” împotriva hotărârii primei instanțe.

La 20 februarie 2015 Tabuica Victor și Tabuica Raisa au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 19 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost ridicată cauza civilă de la examinare în ordine de apel și s-a remis la Judecătoria Centru, mun. Chișinău pentru emiterea hotărârii suplimentare referitoare la cererea reconvențională depusă de Tabuica Victor și Tabuica Raisa împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, SRL „Neaos” și FPC „Clasic SV” SRL cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipotecă și acordurilor adiționale, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă asupra bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea suplimentară din 11 iulie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, emisă sub formă de încheiere, în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea reconvențională depusă de Tabuica Victor și Tabuica Raisa împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, SRL „Neaos” și FPC „Clasic SV” SRL cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipotecă și acordurilor adiționale, radierea din registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă asupra bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 26 iulie 2016 Tabuica Victor și Tabuica Raisa au declarat recurs împotriva hotărârii suplimentare din 11 iulie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 27 iulie 2016 SRL „Neaos” a declarat recurs împotriva hotărârii suplimentare din 11 iulie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 19 mai 2017 Tabuica Victor și Tabuică Raisa au depus apel suplimentar împotriva hotărârii din 20 ianuarie 2015 și hotărârii suplimentare din 11 iulie 2016 ale Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

Prin decizia din 25 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise recursurile declarate de SRL „Neaos”, Tabuica Raisa și Tabuica Victor. S-a casat hotărârea suplimentară, emisă sub formă de încheiere, din 11 iulie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău. S-au admis apelurile declarate de SRL „Neaos”, Tabuica Raisa și Tabuica Victor. S-a casat hotărârea din 20 ianuarie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a dispus admiterea spre examinare a cererii reconvenționale depuse de Tabuica Victor și Tabuica Raisa. S-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Tabuica Sergiu.

Prin încheierea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins cererea înaintată de reprezentantul pîrîtului SRL „Neaos” privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de SA „Banca de Economii”, ca neîntemeiată.

Prin hotărârea din 29 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari” FPC „Clasic SV” SRL, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică, Natalia Gonța, cu privire la încasarea sumei și transmiterea silită în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate, evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise, compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a admis parțial excepția de tardivitate formulată de reprezentantul SRL „Neaos”, Oleg Gonța, în partea calcului dobânzii de întârziere.

S-a încasat de la SRL „Neaos” în beneficiul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, datoria în baza contractului de credit nr.06-06/1/59 din 30.07.2009 în sumă de 89 000 euro și dobânda de întârziere de 25 965,44 euro.

S-a încasat de la SRL „Neaos” în beneficiul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, datoria în baza contractului de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010 în sumă de 478 100 euro și dobânda de întârziere în mărime de 185 840, 16 euro.

S-au respins pretențiile privind încasarea dobânzii majorate pentru partea creditului neachitat, încasarea penalității pe dobânda neachitată, ca nefondată.

S-a dispus transmiterea silită în posesia SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate de către terții ipotecari conform următoarelor contracte: 1- contract de ipotecă nr.06-06/1/58g din 30.07.2009, acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor imobile: construcție locativă ”C” cu suprafața totală de 191 m.p. din str. Acad. Natalia Gheorghiu,1, mun. Chișinău, ”T” terenul aferent construcției cu suprafața de 0,1027 ha, la valoarea de ipotecă de 2 850 015 lei, încheiat de Tabuica Victor și Tabuica Raisa; 2- contractul de gaj nr.06-06/1/58g1 din 30.07.2009, acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010,

nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: secerătoare de recoltat și treerat, la combina NEW Holland (TC 0580) la valoarea de gaj 195 938 lei, încheiat cu SRL „Clasic SV”; 3-contractul de gaj nr.06-06/1/58-g2 din 30.07.2009 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: mijlocului de transport de model ”Claas Tucano 440”, număr de înmatriculare CG014, anul producerii 2009, la valoarea de gaj 2 340 784 lei, încheiat cu SRL ”Clasic SV”; 4- contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g3 din 11.05.2010 cu acordurile adiționale nr.01 din 07.06.2010, nr.02 din 04.04.2012, asupra bunului imobil: încăpere locativă (apartament cu 2 odăi) cu suprafața totală de 79.90 m.p., amplasat în mun. Chișinău, str. Grenoble, 257, ap. 140, la valoarea de ipotecă 506 246 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 5- contract de ipotecă următor nr 06-06/1/58-g4 din 04.03.2010, acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunului imobil: ”I” încăpere locativă ”C” (apartament cu 3 odăi) cu suprafața totală de 127 m.p. din mun. Chișinău, str. Grenoble, 257, ap. 139, la valoarea de ipotecă 685 800 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 6-contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g5 din 22.09.2010 cu acordul adițional nr. 01 din 04.04.2012, autentificat notarial și înregistrat la OCT Chișinău, asupra bunului imobil ”I” încăpere locativă (apartament cu 3 odăi) cu suprafața totală de 68,90 m.p., amplasat în or. Ungheni, str. Decebal,36, ap.42, la valoarea de ipotecă 247 000 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 7-contract de gaj înregistrat viitor nr.06-06/1/58-g7 din 03.03.2010 acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: tractor seria 8320R, tractor seria 8345R, tractor seria 8430, combina W550, combina W650, la valoarea de gaj 3 376 500 lei, încheiat cu SRL „Neaos”; 8-contract de ipotecă nr.06-06/1/58-g8 din 11.05.2010 cu acordurile adiționale nr.01 din 07.06.2010 și nr.02 din 04.04.2012 asupra bunului imobil: „încăperi nelocative-loc de parcare nr.147, nr.148, amplasate în mun. Chișinău, str. Grenoble 257, la valoarea de ipoteca 144 000,00 lei, încheiat cu Gonța Natalia; 9-contract de gaj înregistrat viitor nr.06-06/1/27-g din 06.05.2010, asupra bunurilor mobile: tractor seria 8320R, tractor seria 8345R, tractor seria 8430, combina W550, combina W650, la valoarea de gaj 14 400 000 lei, încheiat cu SRL „Neaos”; 10-contract de gaj înregistrat nr.06-06/1/58-g10 din 07.06.2010 asupra bunurilor mobile: secerătoare VARIO540, lung 5.4.m, anul producerii 2009, n/î 0013936; remorca Schneidwerk, anul producerii 2009, n/î 0013937, la valoarea de gaj 319 900 lei, încheiat cu ÎI „Anatalia Cebotari”.

S-a dispus evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise.

S-a încasat de la SRL „Neaos”, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică, Natalia Gonța, ÎI „Anatalia Cîbotari,, SRL „Clasic SV”, în mod solidar, în beneficiul SA „Banca de Economii,, taxa de stat în mărime de 50 000 lei.

Cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare cu privire la rezoluțiunea contractelor de credit nr.06-06/1/59 din 30 iulie 2009 și nr.06-06/1/27 din 06 mai 2010, declararea nulității clauzelor contractuale, micșorarea penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională a lui Tabuică Victor și Tabuică Raisa, formulată prin intermediul avocatului Mihail Barbaroș, împotriva SA „Banca de Economii”

în proces de lichidare, SC „Clasic SV” SRL și SRL „Neaos”, intervenient accesoriu Tabuica Sergiu, cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009 și acordurilor adiționale rezultate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă și încasarea solidară a cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile declarate de către Tabuică Victor și Tabuică Serghei prin intermediul avocatului Barbaroș Mihail și de către SRL „Neaos”, SRL „Clasic SV”, Gonța Natalia și Tabuică Andrei.

S-a casat integral hotărârea din 29 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și încheierea din 17 aprilie 2019 și s-a pronunțat o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care:

Cererea de chemare în judecată și cererea de majorare a pretențiilor depusă de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „Clasic SV”, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică, Natalia Gonța, cu privire la încasarea sumei și transmiterea silită în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate, evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise, compensarea cheltuielilor de judecată, s-a scos de pe rol ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită.

Cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare cu privire la rezoluțiunea contractelor de credit cu nr.06-06/1/59 din 30.07.2009 și nr.06-06/1/27 din 06.05.2010, declararea nulității clauzelor contractuale, micșorarea penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Cererea privind excepția de tardivitate înaintată de SRL „Neaos” s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Tabuică Victor și Tabuică Raisa, formulată prin intermediul avocatului Mihail Barbaroș, împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, SC „Clasic SV” SRL și SRL „Neaos”, intervenientului accesoriu Tabuica Sergiu, cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009 și acordurilor adiționale rezultate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă și încasarea solidară a cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.

S-a constatat recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009 și acordurilor adiționale rezultate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă după cum urmează: 1-contract de ipotecă nr.06-06/1/58g din 30.07.2009, acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor imobile: construcție locativă ”C” cu suprafața totală de 191 m.p. din str. Acad. Natalia Gheorghiu, 1, mun. Chișinău, ”T” terenul aferent construcției cu suprafața de 0,1027 ha, la valoarea de ipotecă de 2 850 015 lei, încheiat de Tabuica Victor și Tabuica Raisa; 2- contractul de gaj nr.06-06/1/58g1 din 30.07.2009, acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: secerătoare de recoltat și treerat, la combina NEW Holland (TC 0580) la valoarea de gaj 195 938 lei, încheiat cu ”Clasic SV” SRL; 3-contractul de gaj nr.06-06/1/58-g2 din 30.07.2009 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010,

nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: mijlocului de transport de model ” Claas Tucano 440”, număr de înmatriculare CG014, anul producerii 2009, la valoarea de gaj 2 340 784 lei, încheiat cu SRL „Clasic SV”.

Cerința din acțiunea reconvențională cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 31 mai 2023, SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei și menținerea hotărârii din 29 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în temeiul art. 432 alin. (2) lit. c) și a) din Codul de procedură civilă.

În context, referitor la concluzia instanței de apel cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită, lichidatorul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, a susținut că cererea de chemare în judecată din 04 ianuarie 2013 privind încasarea sumei și transmiterea silită a bunurilor gajate/ipotecate a fost semnată de către Ghenadie Condrea, prim-director adjunct al Filialei nr. 1 Chișinău a SA „Banca de Economii” în baza procurii eliberate de către președintele băncii, nr.06-17/5 din 02 ianuarie 2013, valabilă până la data de 31 decembrie 2013.

Astfel, consideră că acțiunea a fost depusă în instanța de judecată de către o persoană împuternicită, or, la cererea de chemare în judecată a fost anexată în mod atașat procura autenticată în mod corespunzător, cu împuternicirile de rigoare.

Totodată, consideră că la caz urmează să se facă distincție între dreptul de a reprezenta persoana juridică în instanța de judecată, de dreptul de a depune acțiune în instanța de judecată, ultimul drept fiind realizat de SA „Banca de Economii” în strictă corespundere cu prevederile legislației procesual-civile.

Referitor la faptul că, reprezentantul băncii, prim-director adjunct al Filialei nr. 1 Chișinău a SA „Banca de Economii”, Ghenadie Condrea, nu a anexat careva înscrisuri în vederea confirmării lipsei directorului, a remarcat că în corespundere cu prevederile art. 167 din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează documentele ce legalizează împuternicirile reprezentantului.

Astfel, prin anexarea procurii reprezentantului băncii care deținea dreptul de înaintare a acțiunii civile, banca și-a onorat pe deplin ingerința stabilită exhaustiv de lege, iar interpretarea Colegiului instanței de apel în susținerea necesității de a prezenta careva înscrisuri care ar confirma lipsa de la serviciu a directorului Filialei nr. 1 Chișinău o tratează ca fiind extensivă.

A accentuat că legislația procesual-civilă reglementează condițiile de formă și conținut acțiunii civile prin necesitatea probării doar a actului care confirmă împuternicirea, banca la înaintarea acțiunii nefiind obligată de a confirma prin careva înscrisuri adăugătoare neexercitarea funcției de către director.

Reieșind din prevederile legale art. 75 și art. 80 din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată a fost depusă de către angajatul SA „Banca de Economii”, fiind anexată împuternicirea corespunzătoare sub formă de procură autenticată în modul prevăzut de lege, cu respectarea rigorilor legale.

În ședința de judecată reprezentanții SA „Banca de Economii” în proces de lichidare au susținut acțiunea înaintată, conform prevederilor art. 75 din Codul de

procedură civilă, indicând că acțiunea propriu-zisă a fost semnată de către un angajat/salariat/colaborator al instituției financiare, fapt care este reglementat și de lege.

Privitor la aspecte ce vizează interpretarea procurii eliberate de către președintele băncii nr.06-17/5 din 02.01.2013 pe numele angajatului SA „Banca de Economii”, prim-vice director adjunct al Filialei nr. 1 Chișinău, Ghenadie Condrea, a susținut că aceasta prevede expres că „Pentru realizarea împuternicirilor prevăzute în prezenta procură, dl Ghenadie Condrea are dreptul în numele băncii și în temeiul prezentei procuri să înainteze acțiuni instanțelor de judecată față de persoanele juridice”.

Astfel, mandatul/împuternicirea în baza procurii eliberate de președintele băncii, în numele băncii, cu dreptul de a înainta acțiuni civile, urmează a fi tratată în mod independent de mandatul acordat de administrare a Filialei în lipsa directorului, ultimul fiind un exercițiu distinct în sine, ambele împuterniciri fiind consemnate în contextul aceleiași procuri.

Valabilitatea nu este afectată de prezența sau lipsa directorului Filialei fapt care urma a fi luat în calcul la administrarea Filialei, împuternicire distinctă de cea de înaintare a acțiunilor civile.

Astfel, a conchis că au fost respectate rigorile legale la depunerea acțiunii civile date în instanța de judecată.

Distinct, cu referire la fondul cauzei, SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru, a invocat că este eronată constatarea instanței de apel potrivit căreia „contractul de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010 a fost valorificat la data de 29.07.2011, când a fost efectuat transferul sumei de 601 810 euro de către bancă direct la contul companiei John Deere International GmbH (Elveția).

De facto, banca a efectuat eliberarea mijloacelor financiare în baza garanției bancare din 26.05.2010 în mărime de 663 683,40 euro din contul de credit deschis în numele SRL „Neaos” în baza dispoziției de plată/ordinului de plată în valută străină nr. 4 din 31.01.2011 perfectat și semnat de către directorul SRL „Neaos” Oleg Gonța.

Analizând ordinul de plată respectiv, la pct. 70 Rubrica „Detalii asupra plății” este consemnat expres „Utilizarea mijloacelor creditare conform cont N06-06/1/27 din 06.05.10 p/n achitarea către John Deere int (Elveția) a plății prevăzute pentru neîndeplinirea condițiilor conform contractului NJD-01-MOL2009 din 11.07.2009 pentru procurarea tehnicii agricole/combine pentru recoltarea cerealelor”.

Astfel, din momentul eliberării/utilizării de facto a mijloacelor financiare creditare eliberate, a survenit aplicabilitatea contractului de credit nr. 06-06/1/27 din 06.05.2010 și în special clauza contractuală consemnată la pct. 1 Modalitatea de Acordare a Creditului precum și pct. 3.2 conform căruia debitorul va rambursa creditul în măsura încasării mijloacelor bănești în conturile de decontări și curente ale debitorului în 12 rate lunare egale.

A menționat că, contrar celor invocate de instanța de apel în decizia recurată și intimați, intimatul SRL „Neaos” nu a respectat graficul de rambursare a creditului acordat, ultimul înregistrând restanțe la achitarea creditului începând cu data de 30.04.2011.

În contradictoriu cu cele afirmate de către intimați și poziția instanței de apel precum că, banca retrăgea unilateral sumele din cont și le redirecționa la achitarea datoriei conform contractului de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010, a menționat că la data de 06.05.2010 între SRL „Neaos” și banca a fost încheiat contractul de cesiune a fluxului de mijloace financiare din conturile curente nr.06-06/1/27, iar conform pct. 4 din contractul dat: în cazul în care mijloacele financiare ale cedentului (SRL „Neaos”) parvin în conturile sale curente deschise la „Banca de Economii” SA cedentul împuternicește banca să efectueze Banca în numele său să efectueze operațiuni de decontări de pe conturile curente deschise în Filiala nr. 1 Chișinău și să direcționeze aceste mijloace financiare pentru achitarea datoriilor cedentului față de Bancă apărute în baza contractului de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010. Operațiunile menționate Banca le efectuează prin intermediul Notei sale contabile.

Conform contractului de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010, p.2.3, la 18.02.2011 SRL „Neaos” a suplinit contul de decontare cu mijloacele financiare în suma de 110 000 lei în vederea achitării comisionului pentru acordarea creditului care constituie 1% din suma creditului acordat și anume 6 636,83 euro. În baza contractului de cesiune a fluxului de mijloace financiare din conturile curente nr.06-06/1/27, banca prin dispoziție contabilă a efectuat convertirea și achitarea comisionului respectiv.

Suplimentar, la 22.02.2011 debitorul a depus ordinul de plată în valută străină nr.4 din 22.02.2011 perfectat și semnat de către directorul SRL „Neaos”, Oleg Gonța, în suma de 36 700 euro, cu indicarea la pct. 70 „Detalii asupra plății” „Achitarea creditului conform contract de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.10.

Totodată, conform contractului de credit nr.06-06/1/27 din 06.05.2010 pentru februarie 2011 - iulie 2011 a fost calculată și achitată dobânda în suma de 25 723,56 euro, decontată din contul de decontare în EUR debitorului SRL „Neaos” cu indicarea clară a destinației plății și anume achitarea dobânzii pentru luna _ conf. contract nr. 06-06/1/27 din 06.05.2010 în extrasele din cont zilnice, eliberate clientului de bancă.

Respectiv, reieșind din aplicabilitatea contractului de cesiune, acțiunile băncii privind direcționarea mijloacelor financiare au fost realizate în strictă corespundere cu contractul de credit și cesiune și prin urmare datoria pe contractul de credit nr.06-06/1/59 din 30.07.2009, nicidecum nu se consideră a fi stinsă, respectiv contractele accesorii de gaj/ipotecă fiind în vigoare și producând efecte juridice în vederea asigurării rambursării acordării creditului acordat.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Curtea de Apel Chișinău a emis decizia la 28 martie 2023. Copia deciziei a fost comunicată recurentului prin intermediul poștei electronice, la 22 mai 2023 (f.d.145, vol.VIII).

Din acest motiv, recursul depus de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru, la 31 mai 2023, a fost declarat în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, la 3 iulie 2023.

La 07 august 2023, intimatul Andrei Tabuică a depus referință la recursul declarat, prin care a solicitat să fie emisă o încheiere prin care recursul declarat de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, să fie declarat inadmisibil.

Tot la 07 august 2023, intimații SRL „Neaos”, SRL „Clasic SV” și Natalia Gonța, au epus referință, prin care, la fel, au solicitat să fie emisă o încheiere prin care recursul declarat de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, să fie declarat inadmisibil.

Alte referințe nu au fost depuse.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Respectiv, recursul declarat de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului, conform noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu prevederile art. 431 din Codul de procedură civilă, examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună citarea participanților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referințe au fost formulate cu suficientă claritate.

În cauza CtEDO Covalenco vs. Moldova nr. 72164/14 16 septembrie 2020, Curtea a statuat că este necesar organizarea unei audieri: a) în cazul în care există necesitatea de a evalua dacă circumstanțele au fost stabilite corect de către autorități (a se vedea Malhous vs. Republica Cehă [MC], nr. 33071/96, § 60, 12 iulie 2001); b) atunci când circumstanțele cer ca instanța să-și formeze propria impresie referitoare la justițiabili, prin acordarea dreptului de a explica propria lor situație personală, în mod direct sau prin intermediul unui reprezentant (a se vedea Göç, pre-citată, § 51; Miller, pre-citată, § 34 in fine; și Andersson vs. Suedia, nr.

17202/04, § 57, 7 decembrie 2010); c) în cazul în care instanța are nevoie de a obține o clarificare cu privire la anumite detalii, inter alia prin intermediul unei audieri (a se vedea Fredin vs. Suedia (nr. 2), 23 februarie 1994, § 22, Seria A nr. 283-A, și Lundevall vs. Suedia, nr. 38629/97, § 39, 12 noiembrie 2002).

La cazul din speță, toate punctele de drept care puteau exista, pot fi cercetate și soluționate în mod obiectiv pe baza înscrisurilor și documentelor prezente la dosar.

În esență, recurentul și intimații au avut posibilitatea să prezinte poziția în scris și să răspundă la argumentele părților adverse.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Completul de judecată menționează că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recursului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza García Ruiz vs. Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26; Moreira Ferreira vs. Portugalia (nr.2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag.84, 98).

Astfel, examinând recursul declarat de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva deciziei din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs și referințe, pe baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, completul de judecată consideră că acesta este admisibil și urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru considerentele ce vor fi arătate în continuare.

În circumstanțele prezentei cauze, având în vedere raționamentele expuse mai sus, instanța de recurs reține că, SA „Banca de Economii” în proces de lichidare s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „Clasic SV”, Tabuica Serghei, Tabuica Andrei, Tabuică Victor și Gonța Natalia, cu privire la încasarea sumei și transmiterea silită în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate, evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise, compensarea cheltuielilor de judecată.

Societatea pârâtă SRL „Neaos” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare cu privire la rezoluțiunea contractelor de credit nr.06-06/1/59 din 30 iulie 2009 și nr.06-06/1/27 din 06 mai 2010, declararea nulității clauzelor contractuale, micșorarea penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 06 iunie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, au fost conexate într-un singur proces cauza civilă la acțiunea SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii”, cu cauza civilă la acțiunea SA „Banca de Economii” împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „Clasic SV”, Tabuica Serghei, Tabuica Andrei, Tabuică Victor și Gonța Natalia.

Pârâții Tabuică Victor și Tabuică Raisa reprezentați de avocatul Mihail Barbaroș au înaintat acțiune reconvențională împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, SC „Clasic SV” SRL și SRL „Neaos”, intervenient

accesoriu Tabuica Sergiu, cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31 iulie 2009 și acordurilor adiționale, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă și compensarea solidară a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 25 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis spre examinare cererea reconvențională depusă de Tabuica Victor și Tabuica Raisa și s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Tabuica Sergiu.

Prima instanță, prin hotărârea din 29 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, a adoptat hotărârea sus-citată.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 martie 2023 a admis apelurile declarate de către Tabuică Victor și Tabuică Serghei prin intermediul avocatului Barbaroș Mihail și de către SRL „Neaos”, SRL „Clasic SV”, Gonța Natalia și Tabuică Andrei. A casat integral hotărârea din 29 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani și încheierea din 17 aprilie 2019 și a pronunțat o hotărâre nouă sub formă de încheiere, prin care:

Cererea de chemare în judecată și cererea de majorare a pretențiilor depusă de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „Clasic SV”, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică, Natalia Gonța, cu privire la încasarea sumei și transmiterea silită în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate, evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise, compensarea cheltuielilor de judecată, s-a scos de pe rol ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită.

Cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare cu privire la rezoluțiunea contractelor de credit cu nr.06-06/1/59 din 30.07.2009 și nr.06-06/1/27 din 06.05.2010, declararea nulității clauzelor contractuale, micșorarea penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Cererea privind excepția de tardivitate înaintată de SRL „Neaos” s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Tabuică Victor și Tabuică Raisa, formulată prin intermediul avocatului Mihail Barbaroș, împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, SC „Clasic SV” SRL și SRL „Neaos”, intervenientului accesoriu Tabuica Sergiu, cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009 și acordurilor adiționale rezultate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă și încasarea solidară a cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.

S-a constatat recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31.07.2009 și acordurilor adiționale rezultate, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă după cum urmează: 1-contract de ipotecă nr.06-06/1/58g din 30.07.2009, acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor imobile: construcție locativă ”C” cu suprafața totală de 191 m.p. din str. Acad. Natalia Gheorghiu,1, mun. Chișinău, ”T” terenul aferent construcției cu suprafața de 0,1027 ha, la valoarea de ipotecă de 2 850 015 lei, încheiat de Tabuica Victor și Tabuica Raisa; 2- contractul de gaj nr.06-06/1/58g1 din 30.07.2009, acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010,

nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: secerătoare de recoltat și treerat, la combina NEW Holland (TC 0580) la valoarea de gaj 195 938 lei, încheiat cu "Clasic SV" SRL; 3-contractul de gaj nr.06-06/1/58-g2 din 30.07.2009 cu acordurile adiționale nr.01 din 12.03.2010, nr.02 din 03.05.2010, nr.03 din 07.06.2010, asupra bunurilor mobile: mijlocului de transport de model "Claas Tucano 440", număr de înmatriculare CG014, anul producerii 2009, la valoarea de gaj 2 340 784 lei, încheiat cu SRL „Clasic SV”.

Cerința din acțiunea reconvențională cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Referitor la scoaterea de pe rol a acțiunii SA „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „Clasic SV”, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică, Natalia Gonța, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel și-a întemeiat soluția în baza prevederilor art. 385 alin. (1) lit. c) și e), și art. 267 lit. c) din Codul de procedură civilă, menționând că, persoana care a înaintat cererea de chemare în judecată nu a fost împuternicită în modul stabilit de Lege pentru a înainta cerere din numele SA „Banca de Economii”, or, prin procura nr.06-17/5 din 02 ianuarie 2013, Ghenadie Condrea a fost împuternicit în numele băncii de a semna și a înainta cereri și acțiuni în instanța de judecată, în calitate de prim-director adjunct al Filialei nr. 1 Chișinău. Pe când, probatoriul cauzei denotă că nici la data semnării procurii – 02.01.2013, și nici la data înaintării cererii de chemare în judecată – 04.01.2013, Ghenadie Condrea nu a fost investit în funcția de Director al Filialei nr. 1 Chișinău.

Totodată, colegiul instanței de apel a menționat că, procura prezentată de semnatarul cererii de chemare în judecată, Ghenadie Condrea, oferă acestuia dreptul de a semna și înainta cereri și acțiuni instanțelor de judecată doar în absența directorului filialei nr. 1 a Băncii, pre când, la caz lipsa directorului filialei nu a fost confirmată.

De asemenea, a constat că însuși conținutul procurii nr.06-17/5 din 02 ianuarie 2013 eliberate pe numele lui Ghenadie Condrea, este unul care nu corespunde cerințelor legislației în vigoare, or, Ghenadie Condrea a fost împuternicit de către președintele SA „Banca de Economii” să administreze, în absența directorului, Filiala nr. 1 Chișinău a Băncii, dar nicidecum nu poate reprezenta SA „Banca de Economii” ca persoană juridică distinctă, ci doar să reprezinte filiala acestei bănci și exclusiv în perioada de absența a directorului filialei.

Judecând recursul, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră criticile aduse în cererea de recurs întemeiate, iar soluția instanței de apel privind scoaterea de pe rol a acțiunii principale drept una neîntemeiată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 167 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului.

Potrivit art. 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative

sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari.

Conform art. 80 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirile persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege.

La caz, este de menționat că cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Banca de Economii” la 04 ianuarie 2013 (f.d.16, vol. I) a fost semnată și depusă în interesele reclamantei de către Ghenadie Condrea, prim-director adjunct al Filialei nr. 1 Chișinău a SA „Banca de Economii”, care acționa în baza procurii eliberate de către președintele băncii nr.06-17/5 din 02 ianuarie 2013, valabilă până la data de 31 decembrie 2013 (f.d.139, vol. I).

Potrivit pct. III al procurii menționate, titularului Ghenadie Condrea i-a fost acordat dreptul de a semna și înainta acțiuni în instanța de judecată în numele SA „Banca de Economii”.

Astfel, pornind de la argumentele prezentate în cererea de recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră util să sublinieze că, într-adevăr, cererea de chemare în judecată a fost depusă de către angajatul SA „Banca de Economii”, fiind anexată împuternicirea corespunzătoare, potrivit prevederilor art. 75, art. 80 și art. 167 din Codul de procedură civilă.

Iar, în acest context, instanța de recurs consideră eronat raționamentul instanței de apel că la data de 04 ianuarie 2013, Ghenadie Condrea nu a fost împuternicit de a semna cererea de chemare în judecată din numele băncii, or prin procura nr.06-17/5 din 02 ianuarie 2013, Ghenadie Condrea a fost împuternicit în numele băncii de a semna și a înainta cereri și acțiuni în instanța de judecată.

Totodată, instanța de recurs consideră greșit și argumentul instanței de apel că procura prezentată de semnatarul cererii de chemare în judecată, Ghenadie Condrea, oferă acestuia dreptul de a semna și înainta cereri și acțiuni instanțelor de judecată doar în absența directorului filialei nr. 1 a Băncii, pre când, la caz lipsa directorului filialei nu a fost confirmată.

De aceea, instanța de recurs notează că este întemeiat raționamentul recurrentului că cererea de chemare în judecată a fost depusă de către angajatul SA „Banca de Economii” împuternicit, iar pe parcursul examinării cauzei în adresa instanței de judecată, nu a parvenit vreun demers sau cerere din partea conducerii băncii, care ar indica asupra faptului că procura invocată de intimat a fost retrasă, sau că Ghenadie Condrea și-a depășit împuternicirile, or, că acțiunea înaintată în instanța de judecată nu o susține. În acest sens, instanța de recurs învederează că doar conducerea SA „Banca de Economii” putea invoca faptul că Ghenadie Condrea nu avea dreptul să înainteze o acțiune în numele societății și nicidecum un alt subiect. Dimpotrivă, dreptul lui Ghenadie Condrea de a depune cererea a fost odată în plus confirmată de către lichidatorul SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, Grigore Olaru prin cererea de concretizare a pretențiilor din 15 decembrie 2021 (f.d.57-62, vol. VII).

Instanța de recurs accentuează că în conformitate cu art. 267 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care cererea este semnată sau este depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

Scoaterea cererii de pe rol este efectul procesual care se produce dacă instanța constată unul din temeiurile prevăzute limitativ de lege – nerespectarea condițiilor de intentare a procesului, depistate după acceptarea cererii de chemare în judecată.

Însă, deși legislatorul împuternicește instanța de apel de a scoate de pe rol cererea de chemare în judecată prin prisma art. 385 lit. e) din Codul de procedură civilă, dacă există temeiurile prevăzute la art. 267, instanța în fiecare caz în parte urmează a verifica aplicabilitatea acestor temeiuri, evitând un formalism excesiv.

În contextul dat, este cert faptul că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, a fost contestat faptul că reprezentantul SA „Banca de Economii”, Ghenadie Condrea, nu deține împuterniciri de a semna la data de 4 ianuarie 2013 cererea de chemare în judecată din numele băncii. Însă, prin încheierea protocolară, prima instanță a respins cererea privind scoaterea de pe rol a cererii din motivul indicat (f.d.114, vol. VII).

În concluzie, instanța de recurs consideră întemeiate criticile aduse de recurent că acțiunea a fost depusă în instanța de judecată de către o persoană împuternicită.

Corelând circumstanțele expuse supra cu normele legale citate, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, condiție ce a generat adoptarea unei hotărâri care nu poate fi menținută.

Referitor la aspectul menționat, Completul de judecată consideră necesar să accentueze și faptul că judecarea cererilor reconvenționale (accesorii) depinde vital de judecarea cererii de bază, din motivul că acțiunea civilă cu caracter reconvențional este ținută de principalul său reper – acțiunea principală.

Iar, având în vedere faptul că cererea principală nu a fost judecată în fond de către instanța de apel în legătură cu scoaterea ei de pe rol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel este pasibilă de a fi casată integral, pentru examinarea fondului acțiunii principale și rejudecarea cererilor accesorii (cea reconvențională înaintată de SRL „Neaos” și cea conexată înaintată de Tabuică Victor și Tabuică Raisa).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să menționeze că decizia instanței de apel este pasibilă de a fi casată integral din acest considerent procedural,

Distinct de cele reținute supra, referitor la argumentele instanței de apel ce vizează cererile de chemare în judecată accesorii formulate de SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii” și de Tabuică Victor și Tabuică Raisa reprezentați de avocatul Mihail Barbaroș împotriva SA „Banca de Economii”, instanța de recurs constată că soluția instanței de apel a fost dată fără o analiză convenită a tuturor probelor și circumstanțelor importante.

Instanța de apel nu a cercetat îndeajuns starea de fapt a speței și s-a abținut de a da un răspuns convingător la expunerile și argumentele invocate.

Aici Completul de judecată menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului obligă instanțele naționale să explice în mod corespunzător motivele pe care își bazează deciziile lor.

Întinderea obligației de a motiva o hotărâre variază în funcție de caracterul deciziei și trebuie determinate ținând cont de circumstanțele cauzei (cauza Ruiz Torija vs. Spania, § 29, 9 decembrie 1994).

Deși art. 6 § 1 din Convenție nu obliga instanțele naționale să prezinte un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către un justițiabil, obligația respectivă presupune, totuși, prezentarea unor replici specifice și exprese la argumentele decisive pentru examinarea cauzei respective (Ramos Nunes de Carvalho e Sa vs. Portugalia [MC], nr. 55391-13 și alte doua, §185, 6 noiembrie 2018).

La fel, CtEDO a reiterat necesitatea motivării hotărârilor, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari vs. Finlanda).

În acest sens, se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cerințele și obiecțiile formulate de către părți.

Instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Motivarea este un element esențial al hotărârii judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție, precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie. Obligativitatea motivării hotărârilor judecătorești constituie o condiție a procesului echitabil, exigență a art. 239 din Codul de procedură civilă și art. 6 § 1 din Convenție.

Omiterea aspectului dat constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție, care garantează oricărei persoane dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale.

Pentru considerentele arătate, având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru și de a casa decizia din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, examinând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al participanților la proces la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, reprezentată de lichidatorul Grigore Olaru.

Se casează integral decizia din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Banca de Economii” în proces de lichidare împotriva SRL „Neaos”, ÎI „Anatalia Cibotari”, SRL „Clasic SV”, Serghei Tabuica, Andrei Tabuica, Victor Tabuică și

Natalia Gonța, cu privire la încasarea sumei și transmiterea silită în scopul comercializării ulterioare a bunurilor gajate/ipotecate, evacuarea persoanelor și bunurilor libere de gaj din imobilele transmise, compensarea cheltuielilor de judecată, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Neaos” împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare cu privire la rezoluțiunea contractelor de credit nr.06-06/1/59 din 30 iulie 2009 și nr.06-06/1/27 din 06 mai 2010, declararea nulității clauzelor contractuale, micșorarea penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională înaintată de Tabuică Victor și Tabuică Raisa reprezentată de avocatul Mihail Barbaroș împotriva SA „Banca de Economii” în proces de lichidare, SC „Clasic SV” SRL și SRL „Neaos”, intervenient accesoriu Tabuica Sergiu, cu privire la recunoașterea încetării contractului de ipoteca nr.06-06/1/58-g din 31 iulie 2009 și acordurilor adiționale, radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării de ipotecă și compensarea solidară a cheltuielilor de judecată, se restituie spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, pentru examinarea cererilor de apel în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc